

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai

IŠVADA DĖL KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS SKOLINIMOSI GALIMYBIŲ

2020-06-05 Nr. KAT16-(4.2)-5
Klaipėda

Klaipėdos miesto savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybė) 2020 m. gegužės 19 d. raštu Nr. (4.28 E)-R2-1449 kreipėsi į Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Tarnyba) su prašymu pateikti išvadą dėl Savivaldybės galimybių imti 1 500,0 tūkst. Eur paskolą iš banko ne ilgesniam kaip 5 metų terminui savivaldybės investiciniams projektams finansuoti¹.

Tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas, rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo².

LR Vietos savivaldos įstatyme³ nustatyta Savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija – sprendimų dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas priėmimas; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

¹Planuojama skolintis šiems projektams vykdyti: 451,5 tūkst. Eur - Pėsčiųjų tako sutvarkymas Taikos pr. nuo Sausio 15-osios g. iki Kauno g., paverčiant viešąją erdvę, pritaikyta gyventojams bei smulkiąjam ir vidutiniam verslui (2018-09-13 tarybos sprendimas Nr. T2-189); 823,5 tūkst. Eur - Danės upės krantinių rekonstrukcija ir prieigų (Danės skveras su fontanais) sutvarkymas (2016-10-27 tarybos sprendimas Nr. T2-257); 225,0 tūkst. Eur - Kompleksinis tikslinės teritorijos daugiabučių namų kiemų tvarkymas (2019-09-26 tarybos sprendimas Nr. T2-265).

² LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 3 p.

³ LR Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 28 p.

Savivaldybė, laikydama Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka⁴ gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetinais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti. Pagal Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 punkto⁵ reikalavimus skolindama Savivaldybė taip pat turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytą:

- savivaldybės skolos limitu, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo), veiklos nuomos sutartis bei kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;
- savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitu, į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetinais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų minėtų įsipareigojimų sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Lietuvos Respublikos Seimas patvirtino Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme⁶ (toliau – Įstatymas) savivaldybių skolinimosi limitų dydžius 2020 metams. Skolinimosi rodiklių skaičiavimo pagrindu laikomos Įstatymo 6 priede nurodytos prognozuojamos savivaldybės biudžeto pajamos. Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai – prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – **109 873,0 tūkst. Eur.** Savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) 2020 metais negali viršyti 60 procentų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų sumos, t. y., **65 923,8 tūkst. Eur.** Iš valstybės biudžeto suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti į skolos ir skolinimosi limitus neįskaitomos⁷.

Įstatymo 12 str. 1 d. 2 punkte reglamentuotas papildomas savivaldybių metinis grynasis skolinimasis, t. y., savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, yra ne daugiau kaip 10 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų, o visų savivaldybių bendra metinio

⁴ LR Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

⁵ LR Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (2012-03-21 redakcija, su vėlesniais pakeitimais).

⁶ LR 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17 Nr. XIII-2695, 12 str. 1 d. 1 p.

⁷ LR 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17 Nr. XIII-2695, 12 str. 2 d.

grynojo skolinimosi suma šiems projektams yra ne daugiau kaip 0,5 procentai šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų visų savivaldybių biudžetų pajamų. Kiekvienos savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatomis turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradama naudoti metinio grynojo skolinimosi suma. Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma pagal šias nuostatas 2020 metams sudaro **10 987,3 tūkst. eurų**.

LR Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatyme⁸ įtvirtinta nuostata, kad Savivaldybės biudžetas turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų, išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Finansų ministerija 2020-03-20 paskelbė ekonominės raidos scenarijų, pagal kurį 2020-2023 metų laikotarpiu produkcijos atotrūkis nuo potencialo bus neigiamas. Valstybės kontrolė 2020-03-27 pateikė išvadą dėl ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimo, kurioje konstatavo, kad susiklosčiusi neįprasta padėtis atitinka išskirtinių aplinkybių sąvoką. LR Vyriausybės 2020-04-08 pasitarimo protokole⁹ konstatuota, kad Savivaldybė toliau vykdo savivaldybės tarybos patvirtintą biudžetą, tačiau **gali turėti didesnių išlaidų, nei buvo patvirtinta**, t. y. Finansų ministerijos nustatyto dydžiu, atitinkamai patikslinant patvirtintą biudžetą. Tai leidžia padidinti Savivaldybės išlaidas Finansų ministerijos nustatyto ciklinės komponentės dydžiu Klaipėdos savivaldybei – **1,5 mln. Eur**. Vadinasi, ne finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams finansuoti Savivaldybė 2020 metais gali priimti įsipareigojimų tiek, kiek jų per šiuos metus grąžins bei papildomai investicijų projektams finansuoti gali skolintis sumą ne didesnę kaip 1,5 mln. Eur.

Tarnyba, vykdydama LR Vietos savivaldos įstatymo¹⁰ ir Tarnybos nuostatų 14.3 p. nuostatas, atsižvelgdama į aukščiau nurodytų teisės aktų reikalavimus, pagal Savivaldybės 2020 birželio 2 d. ir 3 d. pateiktus duomenis įvertino Savivaldybės skolą, skolinimosi limitus ir galimybę imti ilgalaikę ne ilgesniam kaip 5 metų terminui **1500,0 tūkst. Eur** paskolą minėtiems savivaldybės investiciniams projektams finansuoti.

Savivaldybės taryba¹¹ patvirtino 2020 metų Savivaldybės biudžete asignavimus iš paskolų lėšų investicijų projektams finansuoti ir biudžeto išlaidas paskoloms grąžinti – **3245,8 tūkst. Eur** ir

⁸ LR Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289, 4 str. 4 d.

⁹ LR Vyriausybės 2020-04-08 pasitarimo protokolas Nr. 18, sprendimas „Dėl koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių savivaldybių biudžetams“.

¹⁰ LR Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 3 p.

¹¹ Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2020-02-27 sprendimas Nr. T2-27 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės 2020 m. biudžeto patvirtinimo“.

2020-04-29 sprendimu¹² nusprendė prisiimti tiek pat skolinių ilgalaikių įsipareigojimų investiciniam projektui Futbolo mokyklos ir baseino pastatų konversija finansuoti¹³ (kredito sutartis iki šiol nesudaryta).

Savivaldybės planuojama papildomai skolintis 3 projektams¹⁴ finansuoti suma sudaro **1 500,0 tūkst. Eur**. Projektai patvirtinti tarybos sprendimu¹⁵ Savivaldybės 2020-2022 strateginio veiklos plano Miesto infrastruktūros objektų priežiūros ir modernizavimo programoje.

Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal visus įsipareigojamuosius dokumentus **2020-05-31** buvo **6058,63 tūkst. Eur**, kas sudarė 5,5 procentus (limitas 60 proc.) Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Savivaldybei 2020 metais paėmus iš viso **4745,8 tūkst. Eur** (3245,8+1 500) ilgalaikes paskolas investiciniams projektams finansuoti Savivaldybės skola sudarytų **10 804,43 tūkst. Eur** (6058,63+4745,8) arba 9,8 procentus (limitas 60 proc.) Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Įstatyme nustatytas skolos limitas nebus viršytas.

Planuojami finansuoti skolintomis lėšomis projektai nėra atrinkti Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatyta tvarka. Savivaldybei papildomai skolinantis 1 500,0 tūkst. Eur investicijų projektams finansuoti, Savivaldybės biudžeto asignavimai pajamas viršytų 1 500,0 tūkst. Eur ir toks pat būtų skirtumas tarp prisiimtų ir numatytų grąžinti metų pabaigoje skolinių įsipareigojimų.

Atsižvelgiant į Finansų ministerijos 2020-03-20 paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, kuriame 2020 metais prognozuojamas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo bei į LR Vyriausybės 2020-04-08 protokolinį sprendimą¹⁶, Savivaldybei suteikiama galimybė turėti didesnių išlaidų, nei buvo patvirtinta Savivaldybės biudžete Finansų ministerijos nustatytu ciklinės komponentės dydžiu (1 500, 0 tūkst. Eur), atitinkamai patikslinant patvirtintą biudžetą.

Savivaldybės taryba sprendimu¹⁷ patvirtino patikslintą Savivaldybės 2020 m. biudžetą, kuriame prognozuojama 205 990,9 tūkst. Eur biudžeto pajamų ir asignavimų. Galimas deficito dydis ir papildomo skolinimosi suma yra ne didesnė kaip 1 500,0 tūkst. Eur.

¹² Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2020-04-29 sprendimas Nr. T2-80 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investiciniams projektams finansuoti”.

¹³ Savivaldybės kontrolieriaus 2020-03-27 išvada Nr. KAT17-(4.4)-1 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo galimybių.

¹⁴ Planuojama skolintis 1,5 mln. Eur šiems projektams finansuoti: Pėsčiųjų tako sutvarkymas Taikos pr. nuo Sausio 15-osios g. iki Kauno g., paverčiant viešąja erdve, pritaikyta gyventojams bei smulkiąjam ir vidutiniam verslui; Danės upės krantinių rekonstrukcija ir prieigų (Danės skveras su fontanais) sutvarkymas ir Kompleksinis tikslinės teritorijos daugiabučių namų kiemų tvarkymas (2019-09-26 tarybos sprendimas Nr. T2-265).

¹⁵ Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2020-02-27 sprendimas Nr. T2-33 „Dėl Savivaldybės 2020-2022 strateginio veiklos plano patvirtinimo”.

¹⁶ Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2020-02-27 sprendimas Nr. T2-27 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės 2020 m. biudžeto patvirtinimo“ (2020-04-09 Nr. T2-50 red.).

¹⁷ LR Vyriausybės 2020-04-08 pasitarimo protokolas Nr. 18, sprendimas „Dėl koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių savivaldybių biudžetams“.

Atkreipiame dėmesį, kad Savivaldybė jau treči metai iš eilės nevykdo Įstatymo 12 str. 2 d. 3 punkte¹⁸ nustatyto reikalavimo, kad ateinančių metų pradžioje esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) būtų mažesnis už buvusį metų pradžioje.

Primename, kad Savivaldybė yra atsakinga už Savivaldybės vardu priimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, Savivaldybės taryba galėtų priimti sprendimą imti 1 500,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti.

Su Išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto puslapyje adresu www.klaipeda.lt

Savivaldybės kontrolierė

Daiva Čeporiūtė

Regina Urbelienė, tel. 8 (46) 41 13 72 , el. p.regina.urbeliene@klaipeda.lt

¹⁸ LR 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo (2019-12-17 Nr. XIII-2695) 12 str. 3 d. – Savivaldybės 2021 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2020 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).